

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 172/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2009 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že konanie vo veci bolo začaté 14. marca 2003, keď okresný súd vylúčil na samostatné konanie vec pôvodne vedenú pod sp. zn. 4 C 451/1996. V tomto konaní sa sťažovateľ ako žalobca domáhal voči žalovanému Obvodnému úradu P. (pôvodne voči Okresnému úradu B.) zaplataenia odstupného, náhrady finančnej ujmy a ďalších pracovnoprávných nárokov, ako dôsledku nesplneného zmluvného záväzku z nevyplatenia mzdy vo vzťahu k bývalej Štátnej sporiteľni v B. V sťažnosti postupne chronologicky uviedol úkony, ktoré vo veci vykonal okresný súd v priebehu rokov 2003 – 2009, označil obdobia, v ktorých bol podľa jeho názoru okresný súd absolútne nečinný, a celkovú dĺžku konania označil za takú, ktorá porušuje jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V sťažnosti sťažovateľ požiadal pre svoju osobnú insolventnosť ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu „ex offo“.

Sťažovateľ žiadal ústavný súd, aby vo veci samej takto rozhodol:

„1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 2), čl. 48 Ústavy SR v kontexte s ods. 1), čl. 6 Dohovoru o ich ochrane, postupom Okresného súdu v Bardejove v súdnom konaní vedeného u neho pod č. k. 4 C 52/03 porušené boli.

2.) Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške 2. tis. EUR (slovom dvetisíc eur a žiadny cent), ktoré je mu povinný Okresný súd v Bardejove zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3.) Ukladá Okresnému súdu v Bardejove uhradiť vzniklé trovy tohto súdneho konania, včítane právneho zastúpenia, pokiaľ sa takto stane, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.“

Ústavný súd sťažovateľa vzhľadom na jeho celkový počet (viac ako 189) doručených podaní nepoučoval o všeobecných a osobitných náležitostiach sťažnosti podľa § 20, § 50 a § 53 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže tak už urobil v mnohých predchádzajúcich prípadoch.

Listom č. k. Rvp 523/09-6 z 31. marca 2009 ústavný súd požiadal okresný súd o vyjadrenie k sťažnosti a informovanie o stave konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 52/03.

Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr. 384/09 z 24. apríla 2009 podal ústavnému súdu stanovisko, v ktorom okrem podrobnej chronológie vykonaných úkonov uviedol:

„Z chronológie úkonov vyplýva, že vo veci súd plynulo a bez zjavných prieťahov konal až do 2. februára 2007. Akceptujem tvrdenie sťažovateľa o prieťahoch v konaní v období od 2. 2. 2007 do 24. 10. 2008. Po 24. 10. 2008 súd opäť konal bez prieťahov a dňa 18. marca 2009 vo veci meritórne rozhodol. Pri hodnotení celkovej dĺžky konania musím zdôrazniť, že celkovú dĺžku konania významnou mierou ovplyvnil sťažovateľ, keď v období do 2. 2. 2007 sa opakovane nedostavil na pojednávanie, a to napriek výslovnému poučeniu súdom o nutnosti jeho výsluchu ako účastníka konania pre možnosť meritórneho rozhodnutia vo veci. Výsluch sťažovateľa ako podmienka meritórneho rozhodnutia vo veci je zrejmá aj zo skutočnosti, že po tom, čo súd sťažovateľa vypočul na pojednávaní dňa 18. 12. 2008, na pojednávaní dňa 18. 3. 2009 meritórne rozhodol vo veci rozsudkom.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone o ústavnom súde, pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Ústavný súd sa oboznámil s prehľadom úkonov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03 uvedených predsedom okresného súdu v jeho vyjadrení z 24. apríla 2009 a konštatoval, že doba, ktorá uplynula od začatia konania okresného súdu (14. marca 2003) do podania sťažnosti ústavnému súdu 24. marca 2009 neopodstatňuje ústavný súd vysloviť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) ani práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru), a to z dôvodu, že celková dĺžka konania bola výrazne ovplyvnená konaním samotného sťažovateľa, ktorý inicioval konanie o procesných otázkach (vznášanie námietok zaujatosti), podával opravné prostriedky proti každému rozhodnutiu súdu; jeho ospravedlnená i neospravedlnená neúčast' na pojednávaniach znamenala, že tieto museli byť z tohto dôvodu odročované.

Skutočnosťou hodnou osobitného zreteľa je pritom podľa ústavného súdu skutočnosť, že obdobie nečinnosti okresného súdu od 2. februára 2007 do 24. októbra 2008 bolo vyvolané opakovaným nedostavovaním sa sťažovateľa na nariadené pojednávania, a to napriek výslovnému poučeniu súdom o nutnosti jeho výsluchu ako účastníka konania pre možnosť meritórneho rozhodnutia vo veci.

Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd dĺžku konania za neprimeranú a odôvodňujúcu vyslovenie zbytočných priet'ahov. Vychádzal pritom z právneho názoru,

že „Dĺžku súdneho konania, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie priet'ahov v súdnom konaní“ (II. ÚS 41/00).

Ústavný súd konštatoval, že okrem zistených ojedinelých priet'ahov v konaní bol postup okresného súdu v zásade plynulý. Do úvahy pritom zobral aj skutočnosť, že okresný súd sa opakovane musel vysporiadať s procesnými úkonmi s'ťažovateľa, ktoré ovplyvnili celkovú dĺžku konania.

Ústavný súd preto s'ťažnosť v časti, v ktorej s'ťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 52/03, odmietol ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že podľa jeho názoru okolnosti prípadu nepreukazujú taký rozsah a intenzitu porušenia označených práv, ktoré by si vyžadovali prijatie s'ťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že s'ťažnosť s'ťažovateľa mohol odmietnuť aj ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia, ak s'ťažovateľ namieta priet'ahy v konaní konkrétneho súdu, je povinný preukázať využitie právnych prostriedkov nápravy na ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takýmto právnym prostriedkom je s'ťažnosť na priet'ahy v konaní podaná predsedovi príslušného súdu.

S'ťažovateľ nepredložil ústavnému súdu listinný dôkaz o tom, že podal predmetnú s'ťažnosť, a z obsahu s'ťažnosti doručenej ústavnému súdu 30. marca 2009 vyplýva, že s'ťažovateľ do rozhodnutia ústavného súdu nepodal s'ťažnosť na zbytočné priet'ahy v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 267/00 podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní s'ťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov alebo od 1. apríla 2005 podľa ustanovenia § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov predsedovi okresného súdu.

Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti jeho hromadné a opakované sťažnosti z roku 2003 a 2004 bez označenia konaní, v ktorých namietal zbytočné priet'ahy.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd považoval za bezpredmetné rozhodovať o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2009